

Dansk Psykolog Forening om "Børnene Først"

Det kræver stærk faglighed at forebygge omsorgssvigt og sætte børnene først

Dansk Psykolog Forenings anbefalinger til ændringer i udspillet "Børnene Først"

Børn skal ikke bære ansvaret for beslutninger – det skal de voksne.

- Barnets udtrykte ønsker er ikke altid en afspejling af, hvad der reelt er til barnets bedste. Barnet kan fx være i en loyalitetskonflikt eller under et væsentligt psykologisk pres, eller ønsket kan være midlertidigt eller begrundet i andres behov og ikke barnets egne.
- At give barnet ret til at beslutte pålægger barnet et ansvar for beslutningerne og deres konsekvenser. Det ansvar skal de voksne bære. Men de voksne skal have faglige kompetencer til og være forpligtet til at træffe de beslutninger, som understøtter barnets behov bedst muligt.
- Dansk Psykolog Forening anbefaler: At formuleringerne om barnets ret til at beslutte ændres til, at barnet har ret til at blive hørt, og at ønskerne skal indgå som en central del af det samlede og fagligt velunderbyggede beslutningsgrundlag. Anbefalingerne vedrører fx initiativ 14 og initiativ 16 (se formuleringforslag s. 2).

Beslutningsgrundlag skal være af høj faglig kvalitet – psykologisk undersøgelse skal være obligatorisk.

- Bortadoption af spædbørn, adoption uden samtykke og øget brug af permanente anbringelser er meget vidtgående metoder, som kræver et velunderbygget beslutningsgrundlag af høj faglig kvalitet.
- Psykologiske undersøgelser af barnet samt forældrekompetenceundersøgelser bør være obligatoriske elementer i afgørelser af invasiv karakter, idet de er forudsætninger for, at barnets tilstand og forældrenes kompetencer er udredt tilstrækkeligt. Fraværet af udredning af barnets reelle behov er med til at skabe brud i anbringelserne, fordi man ikke fra starten får lavet det rette match.
- Dansk Psykolog Forening anbefaler: At lovgivningen (§ 50) sikrer, at der laves grundige psykologfaglige undersøgelser i alle anbringelsessager. At der i andre sager er adgang til psykologisk sparring ifm. den børnefaglige undersøgelse for at sikre en retvisende afdækning af barnets behov, det rette match og dermed stabile anbringelser. Anbefalingerne vedrører fx initiativ 7-9 og 12-14.

Certificeringsordning til psykologerne skal sikre sagsbehandlingens kvalitet og børnenes retsstilling

- Afgørelser bliver ofte truffet på baggrund af specialistundersøgelser fra psykologer. Børnesagerne er samtidig blandt dem, der er mest udsatte for klager i Psykolognævnet.
- Der er behov for at stille krav til kompetencerne hos de børnesagkyndige psykologer.
- Dansk Psykolog Forening anbefaler: At der indføres krav om, at man er certificeret som børnesagkyndig psykolog for at kunne løse opgaverne på området. Dvs. at der indføres en certificeringsordning for børnesagkyndige psykologer efter norsk model. Ordningen skal gå på tværs af det familieretlige og socialfaglige system og sikre ensartet faglig kvalitet i sagsbehandlingen og dermed også borgernes retssikkerhed. Der er tale om en mindre model, som ikke driver mange udgifter. Opgaven er snarere den offentlige forankring af ordningen, og at certificeringen skal kunne mistes. Anbefalingerne vedrører fx initiativ 36 og 37.

Landsdækkende, højt kvalificerede tilbud for alle udsatte målgrupper via PPR

- Adgang til psykologbehandling bør gælde alle udsatte målgrupper, være landsdækkende og af ensartet høj kvalitet. Det er uklart, hvordan udspillet vil sikre dette via civilsamfundsorganisationer og Børnehuse, som er uens anvendt på tværs af kommuner.
- Dansk Psykolog Forening anbefaler: At adgangsvejen til psykologbehandling bliver via det landsdækkende initiativ omkring PPR, der allerede er i gang – frem for at skabe nye siloer. Anbefalingen vedrører initiativ 16, 31 og 32.

Styrket faglighed på hele anbringelsesområdet er vejen til kvalitet

- Dansk Psykolog Forening anbefaler: At der indføres pligt til at begrunde beslutninger i anbringelsessager, at beslutningerne skal begrundes i den børnefaglige undersøgelse, herunder den psykologfaglige udredning af barnets egentlige behov, og at der følges op på, om barnets udvikling er kommet på sikker kurs efter anbringelsen.

- Dansk Psykolog Forening anbefaler: At psykologer bliver en del af Partnerskabet med henblik på at sikre højere kvalitet i sagsbehandlingen, herunder sagsbehandlerens rekvirering og anvendelse af psykologernes arbejde.
- Dansk Psykolog Forening anbefaler: At både plejefamilier og døgninstitutioner sikres adgang til psykologisk supervision, jf. effektevaluering fra VIVE. Anbefalingerne vedrører initiativ 29, 30, 34 og 37.

Konkrete forslag til ændrede formuleringer

Børn skal ikke bære ansvaret for beslutninger – det skal de voksne:

Initiativ 14 Ret til at anmode om permanent anbringelse

- ændres til *"Ret til at bede om permanent anbringelse og til at få ønsket noteret og inddraget i sagsbehandlingen som en del af det samlede og fagligt velunderbyggede beslutningsgrundlag."*

Initiativ 16 Barnets ønsker skal i centrum for beslutningerne

- ændres til *"Barnets ønsker skal indgå som en central del af det samlede og fagligt velunderbyggede beslutningsgrundlag"*.

Beslutningsgrundlag skal være af høj faglig kvalitet – psykologisk undersøgelse skal være obligatorisk:

Vedr. initiativ 12 Færre skift ved anbringelse af de helt små foreslås følgende formulering:

- *"Grundige psykologiske undersøgelser er afgørende for at sikre det rette match og dermed stabilitet i anbringelsen. Ved overvejelse om indstilling til anbringelse, med og uden samtykke, skal der som led i den børnefaglige undersøgelse (servicelovens § 50) altid udarbejdes psykologiske undersøgelser, der kan afdække barnets behov og forældrenes kompetencer til at imødekomme dem (f.eks. forældrekompetenceundersøgelser)".*

Certificeringsordning til psykologerne skal sikre sagsbehandlingskvaliteten og børnenes retsstilling:

Vedr. Bedre kvalitet i sagsbehandling og underretninger og initiativ 36 Undersøgelse af muligheden for en børnerådgiveruddannelse foreslås følgende:

- *"Der indføres en certificeringsordning for psykologer, som laver specialistundersøgelser, på tværs af det familieretlige og børnefaglige system. Certificeringen skal sikre psykologernes kompetencer, undersøgelsernes kvalitet og anvendelighed og dermed borgernes retssikkerhed."*

Landsdækkende, højt kvalificerede tilbud for alle udsatte målgrupper via PPR:

Vedr. initiativ 16, 31. og 32 (tilbud til børn i familier med misbrugsproblemer eller vold)

- *"Alle udsatte børn og unge skal have adgang til hjælp og støtte af høj kvalitet, herunder psykologbehandling via PPR."*

Styrket faglighed på hele anbringelsesområdet er vejen til kvalitet:

Vedr. initiativ 31. Stærkere plejefamilier – reform af plejefamilieområdet foreslås indført:

- *"Alle plejefamilier og døgntilbud skal have adgang til psykologisk supervision."*

Vedr. initiativ 37. Partnerskab om bedre sagsbehandling og underretning foreslås

- *"Dansk Psykolog Forening" som deltager sammen med de øvrige relevante parter.*